

Bruxelles, 30 noiembrie 2022
(OR. en)

14988/22

**Dosar interinstituțional:
2022/0298(COD)**

**SOC 635
EMPL 437
SAN 615
IA 194
CODEC 1784**

NOTĂ

Sursă:	Comitetul Reprezentanților Permanenți (partea I)
Destinatar:	Consiliul
Subiect:	Propunere de DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI de modificare a Directivei 2009/148/CE privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă - <i>Abordare generală</i>

I. INTRODUCERE

1. La 28 septembrie 2022, Comisia a publicat propunerea sa de directivă de modificare a Directivei 2009/148/CE privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă (doc. ST 12863/22) și a transmis-o Consiliului și Parlamentului European.
2. Propunerea reduce valoarea-limită de expunere profesională la azbest la 0,01 fibre pe cm³, abordează aspecte legate de metodele de măsurare și oferă clarificări tehnice cu privire la textul directivei modificate.

3. Temeiul juridic al prezentei propuneri este articolul 153 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), coroborat cu articolul 153 alineatul (1) litera (a). Se aplică procedura legislativă ordinară.
4. Comitetul Regiunilor și Comitetul Economic și Social au fost consultate în timp util, dar nu și-au adoptat încă avizele.
5. Parlamentul European nu a luat încă o hotărâre cu privire la poziția sa.

II. SITUAȚIA ACTUALĂ

6. Grupul de lucru pentru chestiuni sociale a examinat propunerea în cadrul a patru reuniuni din 3 octombrie, 18 octombrie, 31 octombrie și 10 noiembrie 2022 și a ajuns la un acord cu privire la textul final de compromis al președinției care acoperă următoarele chestiuni:

a) Metoda de măsurare [considerentul 11, articolul 1 alineatul (4) și articolul 2]

La solicitarea unui număr semnificativ de delegații, textul introduce obligația de a efectua numărarea fibrelor de azbest prin metoda mai modernă și mai sensibilă bazată pe microscopia electronică (EM). A fost prevăzută o perioadă de transpunere mai lungă, de 7 ani, pentru a se conforma acestei cerințe, astfel încât să se acorde suficient timp pentru tranziția de la metoda de microscopie cu contrast de fază (PCM) cel mai des utilizată în prezent. Articolul 2 clarifică faptul că metodele de măsurare utilizate în prezent, în conformitate cu directiva modificată, rămân valabile până la transpunere.

b) Orientări tehnice [considerentul 11, articolul 1 alineatul (4a)]

Comisia a fost însărcinată să sprijine statele membre prin furnizarea de orientări tehnice adecvate, inclusiv cu privire la tranziția tehnică către noua metodologie.

11. La 25 noiembrie 2022, Comitetul Reprezentanților Permanenți a sprijinit în unanimitate textul final de compromis, astfel cum figurează în documentul 14516/22, și a convenit să îl transmită Consiliului (EPSCO) în vederea ajungerii la o abordare generală.
12. Comitetul a fost informat cu privire la rezultatul examinării evaluării de impact a Comisiei, astfel cum este rezumat în addendumul la documentul 14516/22.

II. CONCLUZIE

Consiliul (EPSCO) este invitat să ajungă la o abordare generală cu privire la textul care figurează în anexa la prezenta notă și să mandateze președinția să înceapă negocierile cu privire la dosar cu reprezentanții Parlamentului European.

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

**de modificare a Directivei 2009/148/CE privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor
legate de expunerea la azbest la locul de muncă**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 153
alineatul (2) litera (b), coroborat cu articolul 153 alineatul (1) litera (a),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară²,

¹ JO C 56, 16.2.2021, p. 63.

² Poziția Parlamentului European din XXXXX (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și
Decizia Consiliului din XXXXX.

întrucât:

- (1) Directiva 2009/148/CE a Parlamentului European și a Consiliului³ vizează protejarea lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor determinate de expunerea la azbest la locul de muncă. Această directivă prevede un nivel important de protecție împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă printr-un cadru de principii generale menit să permită statelor membre să asigure aplicarea consecventă a cerințelor minime. Scopul acestor cerințe minime este de a-i proteja pe lucrători la nivelul Uniunii, în timp ce statele membre pot stabili dispoziții mai stricte.
- (2) Dispozițiile prezentei directive ar trebui să se aplice fără a aduce atingere Directivei 2004/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁴ ori de câte ori aceasta din urmă prevede dispoziții mai favorabile pentru sănătatea și siguranța la locul de muncă.
- (3) Azbestul este un agent cancerigen extrem de periculos, care afectează în continuare diferite sectoare economice, cum ar fi construcțiile și renovarea, industria extractivă, gestionarea deșeurilor și combaterea incendiilor, în care lucrătorii se confruntă cu un risc ridicat de expunere. Fibrele de azbest sunt clasificate drept substanțe cancerigene categoria 1A în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului⁵. Atunci când sunt inhalate, fibrele de azbest în suspensie în aer pot duce la boli grave, cum ar fi mezoteliomul și cancerul pulmonar, iar primele semne de boală pot apărea în medie după 30 de ani de la momentul expunerii, ducând, în cele din urmă, la decese profesionale.

³ Directiva 2009/148/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă (Text cu relevanță pentru SEE)
JO L 330, 16.12.2009, p. 28.

⁴ Directiva 2004/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la locul de muncă la agenți cancerigeni sau mutageni ori la substanțe toxice pentru reproducere [a șasea directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE a Consiliului]
(JO L 158, 30.4.2004, p. 50).

⁵ Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor, de modificare și de abrogare a Directivelor 67/548/CEE și 1999/45/CE, precum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 (Text cu relevanță pentru SEE).
JO L 353, 31.12.2008, p. 1.

- (4) Ca urmare a noilor evoluții științifice și tehnologice din domeniu, există posibilitatea de a îmbunătăți protecția lucrătorilor expuși la azbest și, astfel, de a reduce probabilitatea ca aceștia să contracteze boli asociate azbestului. În ceea ce privește azbestul, întrucât acesta este un agent cancerigen fără valoare-prag, nu este posibil din punct de vedere științific să se determine nivelurile sub care expunerea nu ar conduce la efecte nocive asupra sănătății. În schimb, se poate stabili o relație expunere-risc (RER), care va facilita stabilirea unei limite de expunere profesională („LEP”) prin luarea în considerare a unui nivel acceptabil de risc suplimentar. Drept consecință, LEP pentru azbest ar trebui revizuită pentru a reduce riscul prin reducerea nivelurilor de expunere.
- (5) Planul european de combatere a cancerului⁶ sprijină nevoia de acțiune în domeniul protecției lucrătorilor împotriva substanțelor cancerigene. O mai bună protecție a lucrătorilor expuși la azbest va fi, de asemenea, importantă în contextul tranziției verzi și al punerii în aplicare a Pactului verde european, inclusiv, în special, al valului de renovări pentru Europa⁷. Recomandările cetățenilor din cadrul Conferinței privind viitorul Europei⁸ au subliniat, de asemenea, importanța unor condiții de muncă echitabile, în special revizuirea Directivei 2009/148/CE.

⁶ https://ec.europa.eu/health/system/files/2022-02/eu_cancer-plan_en_0.pdf

⁷ Val de renovări: dublarea ratei de renovare pentru a reduce emisiile, a stimula redresarea și a reduce sărăcia energetică, COM(2020) 662 final.

⁸ Conferința privind viitorul Europei Raport privind rezultatul final (mai 2022). https://prod-cofe-platform.s3.eu-central-1.amazonaws.com/8pl7jfc6ae3jy2doji28fni27a3?response-content-disposition=inline%3B%20filename%3D%22CoFE_Report_with_annexes_EN.pdf%22%3B%20filename%2A%3DUTF-8%27%27CoFE_Report_with_annexes_EN.pdf&response-content-type=application%2Fpdf&X-Amz-Algorithm=AWS4-HMAC-SHA256&X-Amz-Credential=AKIA3LJJXGZPDFYVOW5V%2F20220917%2Ffeu-central-1%2Fs3%2Faws4_request&X-Amz-Date=20220917T104038Z&X-Amz-Expires=300&X-Amz-SignedHeaders=host&X-Amz-Signature=6806caf5fd75a86ad4e907b934b2194de4c3c0c756a8d2a34c5e8b68985ffbde

- (6) O valoare-limită obligatorie de expunere profesională la azbest, care nu trebuie depășită, este o componentă importantă a măsurilor generale de protecție a lucrătorilor instituite prin Directiva 2009/148/CE, pe lângă măsurile adecvate de administrare a riscului (MAR) și furnizarea de echipamente respiratorii și alte echipamente individuale de protecție adecvate.
- (7) Valoarea-limită pentru azbest stabilită în Directiva 2009/148/CE ar trebui revizuită în lumina evaluărilor Comisiei, a dovezilor științifice și a datelor tehnice recente. Revizuirea acestei valori-limită este, de asemenea, o modalitate eficace de a asigura o actualizare în consecință a măsurilor preventive și de protecție în toate statele membre.
- (8) Este oportun să se prevadă în directivă o valoare-limită revizuită pe baza informațiilor disponibile, inclusiv a celor mai recente dovezi științifice și date tehnice, bazate pe o evaluare aprofundată a impactului socioeconomic și a disponibilității protocoalelor și tehnicilor de măsurare a expunerii la locul de muncă. Informațiile respective ar trebui să se bazeze pe avizele Comitetului pentru evaluarea riscurilor (CER) al Agenției Europene pentru Produse Chimice (ECHA), instituit prin Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului⁹, și pe avizele Comitetului consultativ pentru securitate și sănătate la locul de muncă (CCSS) instituit printr-o decizie a Consiliului din 22 iulie 2003¹⁰.

⁹ Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE al Comisiei (JO L 396, 30.12.2006, p. 1).

¹⁰ Decizia Consiliului din 22 iulie 2003 de constituire a Comitetului consultativ pentru securitate și sănătate la locul de muncă (JO C 218, 13.9.2003, p. 1).

- (9) Ținând seama de expertiza științifică relevantă și de o abordare echilibrată care să asigure, în același timp, o protecție adecvată a lucrătorilor la nivelul Uniunii și să evite dezavantajele și sarcinile economice disproporționate pentru operatorii economici afectați (inclusiv pentru IMM-uri), ar trebui stabilită o LEP revizuită egală cu 0,01 fibre/cm³ măsurată în raport cu o medie ponderată în timp pe o perioadă de 8 ore (TWA). Această abordare echilibrată se bazează pe un obiectiv de sănătate publică care vizează eliminarea necesară în condiții de siguranță a azbestului. De asemenea, s-a luat în considerare propunerea unei LEP care să țină seama de considerente economice și tehnice pentru a permite o eliminare efecace.
- (10) Comisia a efectuat o consultare în două etape a angajatorilor și lucrătorilor la nivelul Uniunii, în conformitate cu articolul 154 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. De asemenea, Comisia a consultat CCSS, care a adoptat un aviz care furnizează și informații pentru punerea în aplicare cu succes a opțiunilor privind LEP revizuită. Parlamentul European a adoptat o rezoluție¹¹ prin care solicită o propunere de actualizare a Directivei 2009/148/CE pentru a consolida măsurile Uniunii de protecție a lucrătorilor împotriva amenințării reprezentate de azbest.
- (11) Microscopia optică, deși nu permite numărarea celor mai mici fibre dăunătoare sănătății, este în prezent metoda cea mai utilizată pentru măsurarea periodică a azbestului. În conformitate cu avizul CCSS, o metodologie mai modernă și mai sensibilă, bazată pe microscopia electronică sau orice altă metodă cu rezultate echivalente sau mai sensibile, ar trebui să înlocuiască treptat microscopia optică, ținând seama în același timp de necesitatea unei perioade adecvate de adaptare tehnică și a unei mai mari coerențe între diferitele metodologii aplicate în prezent în Uniune. Pentru a se acorda suficient timp pentru a se asigura conformitatea cu noile cerințe referitoare la măsurarea fibrelor, este oportun să se prevadă o perioadă de transpunere mai lungă, de 7 ani, pentru astfel de măsuri. Comisia ar trebui să sprijine statele membre și să le faciliteze această înlocuire, în special prin elaborarea de orientări.

¹¹ Rezoluția Parlamentului European din 20 octombrie 2021 conținând recomandări adresate Comisiei privind protecția lucrătorilor împotriva azbestului [2019/2182(INL)] (JO C 184, 5.5.2022, p. 45).

- (12) Ținând seama de cerințele de reducere la minimum a expunerii prevăzute în Directiva 2009/148/CE și în Directiva 2004/37/CE, angajatorii ar trebui să se asigure că riscul legat de expunerea lucrătorilor la azbest la locul de muncă este redus la minimum și, în orice caz, la un nivel cât mai scăzut posibil din punct de vedere tehnic.
- (13) Sunt necesare măsuri speciale de control și de precauție pentru lucrătorii expuși sau care ar putea fi expuși la azbest, cum ar fi supunerea lucrătorilor la o procedură de decontaminare și la formarea aferentă, pentru a contribui în mod semnificativ la reducerea riscurilor legate de o astfel de expunere.
- (14) Măsurile preventive pentru protecția sănătății lucrătorilor expuși la azbest și angajamentul prevăzut pentru statele membre cu privire la supravegherea sănătății acestora sunt importante, în special continuarea supravegherii sănătății după încetarea expunerii.
- (15) Angajatorii ar trebui să ia toate măsurile necesare pentru a identifica materialele despre care se presupune că conțin azbest, dacă este cazul, prin obținerea de informații de la proprietarii spațiilor, precum și din alte surse de informare, inclusiv registre relevante. Aceștia ar trebui, înainte de punerea în aplicare a oricărui proiect de îndepărtare a azbestului, să înregistreze prezența sau presupusa prezență a azbestului în clădiri sau instalații și să comunice aceste informații celorlalte persoane care pot fi expuse la azbest în urma utilizării acestuia, a lucrărilor de întreținere sau a altor activități desfășurate în sau pe clădiri.

- (16) Întrucât obiectivul prezentei directive, și anume protecția lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor generate sau care pot fi generate de expunerea la locul de muncă la azbest, inclusiv prevenirea unor astfel de riscuri, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere amploarea și efectele acestuia, acesta poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestui obiectiv.
- (17) Având în vedere că prezenta directivă se referă la protecția sănătății și securității lucrătorilor la locul de muncă, termenul de transpunere ar trebui să fie de doi ani de la data intrării sale în vigoare.
- (18) Prin urmare, Directiva 2009/148/CE ar trebui să fie modificată în consecință,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Modificări aduse Directivei 2009/148/CE

Directiva 2009/148/CE se modifică după cum urmează:

- (1) La articolul 1 alineatul (1) se adaugă al treilea paragraf, după cum urmează:

„Dispozițiile Directivei 2004/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului* se aplică ori de câte ori sunt mai favorabile sănătății și securității lucrătorilor la locul de muncă.

* Directiva 2004/37 a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la locul de muncă la agenți cancerigeni sau mutageni ori la substanțe toxice pentru reproducere [a șasea directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE a Consiliului] (JO L 158, 30.4.2004, p. 50), astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2022/431 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2022 (JO L 88, 16.3.2022, p. 1.)”;

(2) Articolul 2 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 2

În sensul prezentei directive, termenul „azbest” desemnează următorii silicați fibroși, care sunt clasificați ca substanțe cancerigene categoria 1A în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1272/2008*:

- (a) actinolit de azbest, CAS** 77536-66-4;
- (b) amosit (grünerit) de azbest, CAS nr. 12172-73-5;
- (c) antofilit de azbest, CAS nr. 77536-67-5;
- (d) crisotil de azbest, CAS nr. 12001-29-5;
- (e) crocidolit de azbest, CAS nr. 12001-28-4;
- (f) tremolit de azbest, CAS nr. 77536-68-6.

* Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor, de modificare și de abrogare a Directivelor 67/548/CEE și 1999/45/CE, precum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 (JO L 353, 31.12.2008, p. 1-1355).

** CAS: numărul din Chemical Abstract Service (Serviciul de catalogare a substanțelor chimice)”.

(3) Articolul 6 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 6

Pentru toate activitățile prevăzute la articolul 3 alineatul (1), expunerea lucrătorilor la praf provenit din azbest sau din materiale care conțin azbest la locul de muncă trebuie redusă la minimum și, în orice caz, la un nivel cât mai scăzut posibil din punct de vedere tehnic sub valoarea limită prevăzută la articolul 8, în special prin următoarele măsuri:

- (a) numărul lucrătorilor expuși sau care pot fi expuși la praf provenit din azbest sau din materiale care conțin azbest este limitat cât mai mult posibil;
- (b) procesele de lucru sunt concepute astfel încât să nu producă praf de azbest sau, dacă acest lucru se dovedește imposibil, să evite eliberarea de praf de azbest în aer;
- (c) toate construcțiile și echipamentele implicate în tratarea azbestului pot fi curățate și întreținute cu regularitate și eficacitate;
- (d) azbestul sau materialele care conțin azbest și care pot produce praf sunt depozitate și transportate în ambalaje etanșe adecvate;
- (e) deșeurile sunt colectate și eliminate de la locul de muncă cât mai rapid cu putință, în ambalaje etanșe adecvate, prevăzute cu etichete indicând că acestea conțin azbest; această măsură nu se aplică activităților miniere; astfel de deșeuri sunt tratate ulterior în conformitate cu Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului*.

* Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive (JO L 312, 22.11.2008, p. 3).”;

- (4) La articolul 7 alineatul (6), primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Numărarea fibrelor se efectuează prin microscopie electronică (EM) sau prin orice altă tehnologie alternativă care oferă rezultate echivalente sau mai precise.”;

- (4)(a) La articolul 7, se adaugă următorul alineat:

„(7) În scopul asigurării conformității cu măsurile privind numărarea fibrelor menționate la prezentul articol, Comisia sprijină statele membre prin furnizarea de orientări tehnice adecvate, inclusiv cu privire la tranziția tehnică de la microscopia cu contrast de fază (PCM), aplicată în conformitate cu metoda recomandată în 1997 de Organizația Mondială a Sănătății (OMS)*, la microscopia electronică (EM).

* Determinarea concentrației de fibre în suspensie din aer. Metodă recomandată: microscopia optică cu contrast de fază (numărare pe membrană filtrantă), OMS, Geneva, 1997 (ISBN 92-4-154496-1).”;

- (5) Articolul 8 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 8

Angajatorii se asigură că niciun lucrător nu este expus la o concentrație de azbest în suspensie în aer de peste 0,01 fibre pe cm³, măsurată în raport cu o medie ponderată în timp pe o perioadă de 8 ore (TWA).”;

- (6) La articolul 11, primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Înainte de începerea lucrărilor de demolare sau de întreținere, angajatorii iau toate măsurile, la nevoie prin obținerea de informații de la proprietarii construcțiilor, precum și din alte surse de informații, inclusiv din registrele relevante, pentru a identifica materialele care pot conține azbest.”;

- (7) La articolul 19, alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„Angajatorul înscrie într-un registru informațiile privind lucrătorii care desfășoară activitățile menționate la articolul 3 alineatul (1). Aceste informații indică natura și durata activității, precum și expunerea la care au fost supuse. Medicul și/sau autoritatea răspunzătoare de supravegherea medicală au acces la registrul respectiv. Fiecare lucrător are acces la rezultatele din registru care îl privesc personal. Lucrătorii și/sau reprezentanții acestora au acces la informații colective anonime din registru.”.

Articolul 2

- (1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la [JO: a se introduce doi ani de la intrarea în vigoare a prezentei directive] cel târziu. Statele membre comunică imediat Comisiei textul dispozițiilor respective.
- (1a) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma cu articolul 1 alineatul (4) din prezenta directivă până la [JO: a se introduce șapte ani de la intrarea în vigoare a prezentei directive] cel târziu. Statele membre comunică imediat Comisiei textul dispozițiilor respective. Înainte de intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative în conformitate cu prezentul alineat, statele membre efectuează numărarea fibrelor, ori de câte ori este posibil, prin microscopie cu contrast de fază (PCM), în conformitate cu metoda recomandată în 1997 de Organizația Mondială a Sănătății sau prin orice altă metodă care dă rezultate echivalente.
- Atunci când statele membre adoptă dispozițiile menționate la alineatele (1) și (1a), acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.
- (2) Statele membre îi comunică Comisiei textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 3

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 4

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președinta

Pentru Consiliu
Președintele